

СТАНИСЛАВ ЛЕМ

КАК ЕРГ САМОИНДУКЦИОН

ПОБЕДИ БЛЕДНИКА

Част 3 от „Приказки на роботите“

Превод от полски: Павел Николов, —

chitanka.info

Могъщият крал Болудар обичал всякакви странни неща, в събирането на каквите прекарвал живота си, забравяйки заради тях и за важните държавни дела. Той имал колекция от часовници, а сред тях се намирали танцуващи часовници, чаровници-зори и часовници-облаци. Имел и чучела на същества от най-далечни краища на Всемира, а в една отделна стая, под стъклен калпак, се намирало най-рядкото същество, наречено *Homos antropos*, невероятно бледо, двуного, което дори имало очи, макар и празни, та кралят заповядал да сложат там два красиви рубина, за да гледа хомосът с червен поглед. Когато си попийнел, Болудар канел най-милите на сърцето му гости в залата и им показвал чудовището.

Веднъж в двореца гостувал на краля един електровед, толкова стар, че от старост нещо му се позаплитал мозъкът в кристалите, но електроведът, Халазон на име, бил все пак съкровищница на всякаква галактическа мъдрост. Говорело се, че знаел как се нанизват фотони на нишки, за да се получат светещи гердани, и дори как може да се хване жив антропос. Като познавал неговата слабост, кралят веднага заповядал да отворят мазето; електроведът не отказвал, когато го черпят, та като дръпнал на един път доста от лайденската стъкленица и сладките токове плъзнали по цялото му тяло, разкрил страшната тайна на краля и обещал да му улови един антропос, владетел на някакво средзвездно племе; цена определил висока: толкова брилянти с размера на юмрук, колкото тежи антропосът, но кралят дори и не мигнал.

Тръгнал тогава Халазон на път, а кралят започнал да се хвали пред придворния съвет с очакваната придобивка, което и така впрочем не можел да скрие, защото вече заповядал в парка на двореца, където растели най-прекрасни кристали, да построят клетка от дебели железни пръти. Тревога обзела придворните. Като виждали упорството на краля, те извикали в двореца двама мъдреци-хомолози, които кралят приел на драго сърце, защото бил любопитен какво нещо, каквото той не знае, ще му кажат многознаещите Саламид и Таладон за бледото същество.

— Вярно ли е — попитал той, щом двамата се вдигнали от надлежния дълбок поклон, който му сторили, — че хомосът е по-мек от восък?

— Вярно е, Ваша светлост! — отговорили мъдреците.

— А вярно ли е, че с отвора, който има в долната част на лицето си, може да издава различни звуци?

— Вярно е, Ваше кралско величество, както и че в същия отвор хомосът пъха разни неща, а след това движи долната част на главата си, която е закачена за горната с панти, от което нещата се раздробяват и той ги всмуква вътре в себе си.

— Странен обичай, за който съм чувал — казал кралят. — Но ми кажете, мъдреци мои, защо прави това?

— По този въпрос има четири теории, Ваше кралско величие — отговорили хомолозите. — Първата, че прави така, за да се отърве от премногото отрова (защото е нечувано отровен). Втората, че постъпва така заради унищожението, което поставя над всяко друго удоволствие. Третата, че е от алчност, защото би погълнал всичко, ако може, четвъртата...

— Стига, стига толкова! — казал кралят. — Истина ли е, че е направен от вода, но въпреки това е непрозрачен като моята кукла?

— И това е истина! Той има, господарю, вътре в себе си множество хълзгави тръбички, по които се движат течности; има и жълти, и бисерни, но най-много червени — те пренасят страшна отрова, наречена кислород, който е газ и до каквото се докосне, веднага го превръща в ръжда или пламък. Затова самият той мени цвета си на бисерен, жълт и червен. Но, Ваше кралско величие, молим те покорно да се откажеш от замисъла си да доведеш жив хомос, защото е могъщо същество и злостно като никое друго...

— Обяснете ми това подробно — казал кралят, като се престорил, че е готов да послуша съветите на мъдреците. А всъщност само искал да задоволи силното си любопитство.

— Съществата, към които принадлежи хомосът, се наричат тресящи се, господарю. Към тях принадлежат силиконците и протеидите; първите имат по-плътна консистенция, затова ги наричат клисавци или студенци; вторите, които са по-разредени, имат различни имена при различните автори, например: лепци или лепковци при Поломедер, блатавци или лепилци при Трицефал Арборидски, а в крайна сметка Анализмандър Медни ги е нарекъл лепилооки тресливци...

— Истина ли е, че дори очите им са хълзгави? — попитал живо крал Болудар.

— Истина е, господарю. Тези същества, на вид толкова слаби и крехки, че е достатъчно да паднат от височина шестдесет стъпки, за да се превърнат в червена локва, са поради вродената си хитрост по-голяма опасност от всички взети заедно въртопи и рифове в Астричния пръстен! Затова те молим, господарю, заради доброто на държавата...

— Добре, любезни мои, добре — прекъснал ги кралят. — Можете да вървите, а аз ще взема решение с подобаващо благоразумие.

Ударили чела в пода мъдрите хомолози и си отишли неспокойни, защото чувствали, че крал Болудар не се е отказал от страшния си замисъл.

Съвсем скоро един звезден кораб докарал през нощта огромни сандъци. Те веднага били пренесени в кралската градина. И ето че се отворили златните врати за всички кралски поданици; сред гъсталациите от брилянти, изсечените от яспис беседки и мраморните чудачества те видели желязна клетка, а в нея едно бледо и гъвкаво същество, седнало на малка бъчвичка пред чиния с нещо особено, което наистина миришело на масло, но развалено от загряване на огън, поради което било вече негодно за използване. Но съществото най-спокойно потапяло нещо като лопатка в чинията и като я пълнело до горе, пъхало смазана с маслото субстанция в лицевия си отвор.

Зрителите онемели от ужас, когато прочели надписа на клетката, защото им разкрил, че пред тях се намира жив Антропос Хомос Бледник. Простолюдието започнало да го дразни и тогава хомосът станал, гребнал нещо от бъчвичката, на която седял, и започнал да плиска тълпата със смъртоносна вода. Едни избягали, други хванали камъни, за да убият гадината, но стражата веднага ги разпръснала.

Разбрала за тези събития кралската дъщеря Електрина. Явно била наследила любопитството от баща си, защото не се страхувала да се доближава до клетката, в която създанието прекарвало времето си в чесане или в поглъщане на такова количество вода и развалено масло, каквото би убило на място сто кралски поданици.

Хомосът научил бързо разумния език и дори се осмелявал да разговаря с Електрина.

Един път принцесата го попитала какво е това бялото, което свети в устата му.

— Наричам го зъби — казал той.

— Дай ми поне един зъб през решетката! — помолила принцесата.

— А какво ще ми дадеш в замяна? — попитал той.

— Ще ти дам златното си ключе, но само за малко.

— Какво е това ключе?

— Личното ми, с което всяка вечер се навива разумът. Нали и ти трябва да имаш такова.

— Моето ключе е различно от твоето — отвърнал той уклончиво. — А къде ти е?

— Тук, на гърдите, под златното капаче.

— Дай ми го...

— А ще ми дадеш ли един зъб?

— Ще ти дам...

Принцесата отвъртяла златното винчче, повдигнала капачето, извадила златното ключе и го подала през решетката. Бледникът го грабнал стръвно и хилейки се, избягал навътре в клетката. Принцесата го молела и умолявала да ѝ върне ключето, но напразно. Като се страхувала да разкаже на някого какво е направила, Електрина се върнала с натежало сърце в дворцовите покои. Постъпила неразумно, но била още почти дете. На сутринта слугите я намерили просната без съзнание в кристалното легло. Дотичали кралят, кралицата и целият двор, а тя лежала като спяща, но не успели да я събудят. Извикал кралят придворните консилари-електричари и медикери-лекарници, а те, като прегледали принцесата, открили, че капачето е отворено, а няма нито винччето, нито ключето! Шум се вдигнал и настанала суматоха в двореца, всички тичали, търсейки ключето, но напразно. На другата сутрин съобщили на потъналия в отчаяние крал, че неговият бледник иска да говори с него за изчезналото ключе. Кралят веднага отишъл в парка, а чудовището му казало, че знае къде принцесата си е изгубила ключето, но ще каже едва тогава, когато кралят му даде честната си дума да го освободи и му предостави кораб-пустоплав, за да може да се върне с него при своите. Кралят дълго не отстъпвал, наредил да претърсят целия парк, но накрая се съгласил с поставените условия. Приспособили тогава един пустоплав за полет, а бледникът бил изведен под стража от клетката.

Кралят чакал при кораба, а антропосът обещал да каже къде лежи ключето едва когато се качи на палубата.

Но когато се озовал там, проврял главата си през люка и като показал ключето, светещото в ръката му, извикал:

— Ето го ключето! Вземам го със себе си, кралю, за да не се събуди никога дъщеря ти, защото жадувам мъст за това, че ме опозори, държейки ме за посмешнище в желязна клетка!!

Излязъл изпод кърмата на пустоплава огън и корабът се издигнал в небето сред всеобщо вцепенение. Изпратил след него кралят потеря от най-бързи стоманени дълбомраци и винтолети, но екипажите им се върнали с празни ръце, защото хитрият бледник заплел следите си и се измъкнал от преследването.

Разбрали крал Болудар колко зле постъпил като не послушал мъдреци-хомолози, но вече било късно. Най-напред електрикари-шлосерници се опитвали да пригодят ключе, Великият коронен монтажник, кралски резбари и оръжейници, златодворци и стоманодворци, изкусни киберграфове — всички идвали, за да покажат уменията си, но напразно. Разбрали кралят, че трябва да намери ключето, отнесено от бледника, иначе мрак щял да покрие завинаги чувствата и разума на принцесата.

Затова обявил по цялата държава: случило се така, че антропичният бледник хомос откраднал златното ключе, а който го залови или поне намери животворен скъпоценен камък и събуди принцесата, ще я вземе за жена и се качи на трона.

Веднага се явили тълпи смелчаци от най-различен калибръ. Имало сред тях знаменити електрици, нехранимайковци-мошеници, астрозлодеи и звездоловци; дошъл в замъка Пазислав Мегават, преславен фехтувач-осцилатор, с такава главозамайваща обратна връзка, че никой не можел да му устои в двубой, идвали самоти от най-далечни страни като двамата Автоматеи, догонвачи, изпробвани в сто битки, като Протезин, славен конструкционист, който ходел винаги в два искропогълъща, единият черен, другият сребърен, дошъл Арбитрон Космозофович, изграден от пракристали, с прекрасна стройна фигура, и интелектрикът Палибаба, който докарал с четиридесет магаробота в осемдесет сандъка стара изчислителна машина, ръждясала от мислене, но мощна в схватливостта си. Дошли трима мъже от рода на Селектритите, Диодин, Триодин и Хептодин, които имали в главите си толкова съвършен вакуум, че мисълта им била черна като беззвездна нощ. Дошъл Перпетуан, целият в

лайденски доспехи, с колектор, хванал патина в триста ръкопашни схватки, и Матрицин Перфорат, за когото ден не минавал, без да изинтегрира някого, и който довел в двореца със себе си едно непобедимо електруче, наричано от него Киберик. Събрали се всички, а когато дворът бил вече пълен, до прага му се дотъркаляла една бъчвичка и от нея изтекъл във вид на живачни капки Ерг Самоиндукцион, който можел да приема всяка форма.

Почерпили се героите, озарявайки дворцовите зали така, че мраморните сводове се обагрили в розово като при залез, и всеки тръгнал по своя път, за да търси бледника, да го извика на смъртен двубой и да намери ключето, а заедно с него да получи принцесата и трона на Болудар. Първият, Пазислав Мегават, отлетял на Колдея, където живее племето на желеанците, защото мислел да вземе от там „език“. Гмуркал се в тяхната мазна субстанция, като си проправял път с ударите на своята дистанционно управляема шпага, но не постигнал нищо, защото се загрял прекомерно, охладителната му уредба се пръснала и фехтувачът намерил смъртта си сред чужди, а нечистата мас на желеанците погълнала храбрите му катоди за вечни времена.

Двамата Автомати-догонвачи стигнали до страната на радомантите, които издигат здания от искрящи газове, занимавайки се с лъчетворчество, а са такива скъперници, че всяка вечер броят до един атомите на своята планета; зле посрещали скъперниците-радоманти Автоматите, защото им посочили една пропаст, пълна с оникси, аметисти, халцедони и топази, а когато електрицарите се полакомили за съкровищата, ги убили, събаряйки от високото лавина скъпоценни камъни, която, носейки се надолу, осветила цялата околност като при падането на сто разноцветни комети. Защото радомантите имали склучен таен съюз с бледниците, за което никой не знаел.

Третият, конструкционистът Протезин, се добрал след дълго пътешествие през средзвездния мрак чак до страната на алгонците. Там се носят каменни метеорни вихри; в тяхната вечна стена се бълснал корабът на Протезин и дрейфувал с разбито кормило по дълбините, а когато приближавал далечни слънца, светлините ми пълзели опипом по очите на нещастния смелчага.

Четвъртият, Арбитрон Космозофович, имал отначало повече късмет. Той преминал през Андромедовия провлак, преодолял

четирите спирални въртопа при Ловджийските кучета, след което попаднал в спокойна пустота, благоприятна за светлинно плаване, където, самият той подобен на вихрен пламък, натискал кормилото и, бележайки пътя си с огнена опашка, стигнал до бреговете на планетата Маестриция, където видял сред метеоритните скали разбития скелет на кораба, с който тръгнал Протезин. Погребал Арбитрон тялото на конструкциониста, могъщо, лъскаво и студено като по времето, когато било живо, под един базалтов куп, но свалил от него двата искропогъщаща, сребърния и черния, за да ги използва като щитове, и тръгнал напред. Дива и планинска била Маестриция, гърмели по нея каменни лавини и сребърни разклонения на мълнии в облаците, над бездните. Рицарят стигнал до страната на овразите и там палиндромитите го нападнали в едно дълбоко малахитово дере, зелено. Секли го с мълнии отгоре, а той се бранел с искропогъщаща щит и тогава те придвижили един вулкан, насочили кратера към гърба му, прицелили се и бълвнали огън. Паднал рицарят и кипящата лава нахлула в черепа му, от който изтекло всичкото сребро.

Петият, инженерът Палибаба, не тръгнал за никъде, спрял веднага след границата на Болударовото кралство, пуснал магароботите по звездните пасища и започнал да свързва, да настройва и да програмира машината, тичал край нейните осемдесет сандъка, а когато се изпълнила така с електричество, че се раздула от разум, започнал да ѝ задава точно обмислени въпроси: къде живее бледникът? как да намери пътя, по който се стига до него? как да го изльже? как да го омотае, че да даде ключето? Когато обаче получавал неясни и уклончиви отговори, гневът му се разпалвал и той тренирал машината така, че замирисала на нагорещена мед, а после я биел и налагал, викайки: „Кажи ми веднага истината, проклета стара изчислителна машино!“, от което съединенията ѝ се стопили, калаят потекъл от тях на сребърни сълзи, а прогрелите тръби се напукали с трясък и той се озовал над една разжарена развалина бесен и с тояга в ръка.

Трябвало да се върне вкъщи с празни ръце. Поръчал си нова машина, но не я видял по-рано от четиристотин години.

Шести бил походът на Селектритите. Диодин, Триодин и Хептодин постъпили иначе. Те имали неизточими запаси от тритий, литий и деутерий и намислили да щурмуват с взрывове на тежък водород всички пътища, водещи към страната на бледниците. Не се

знаело обаче къде е началото на тези пътища. Искали да питат огненогите, но те се затворили зад златните стени на своята столица и започнали да изриват пламъци; смелите Селектрити щурмували, без да жалят нито деутерия, нито трития, така че адът на разтварящите се атомни вътрешности достигнал чак до звездното небе. Стените на града блестели като злато, но в огъня показали истинската си природа, превръщайки се в жълти облаци серен дим, защото били издигнати от пирити-искрити. Там паднал Диодин, стъпкан от огненогите, и разумът му се пръснал като букет разноцветни кристали, обсипвайки бронята. Погребали го Триодин и Хептодин в гробница от черен оливин и продължили по-нататък към границите на Одименото царство, където управлявал звездоубиецът крал Астроцид. Той имал съкровищница, пълна с огнени ядра, изчоплени от бели джуджета, а толкова тежки, че само страшната сила на дворцовите магнити ги държала да не пропаднат, пробивайки планетата. Който стъпел на земята му, не можел да мръдне нито ръка, нито крак, защото преогромната гравитация сковавала по-силно от болтове и вериги. Тежък сблъсък имали с него Триодин и Хептодин, защото Астроцид, като ги видял под бастионите на замъка, започнал да вади едно след друго белите джуджета и да хвърля техните дишащи огън тела в лицата им. Те все пак го победили, а той им разкрил кой път води към бледниците, което било лъжа, защото и той не го знаел, само искал да се избави от страшните войни. Тогава те навлезли в черното ядро на мрака, където Триодин бил застрелян с антиматерийна аркебуза, може би от някой ловец-кибернос, а може би и от самострел, поставен на безопашата комета. Както и да е, но Триодин изчезнал, като едва успял да извика „Аврук!!“, любимата си дума, боен вик на рода му. А Хептодин продължил упорито по-нататък, но и него го чакал горчив край. Корабът му попаднал между два гравитационни въртопа, наречени Бахрида и Сцинтилия; Бахрида ускорява времето, а Сцинтилия го забавя и между тях има ивица на застой, където минутите не текат нито назад, нито напред. Замрял там Хептодин и си стои така, заедно с неизброимите фрегати и галеони на други астробояджии, пирати и дълбомраци, без изобщо да старее, сред тишина и прежестока скука, наречена Вечност.

Когато походът на Селектритите завършил по този начин, Перпетуан, киберграф на Балам, който трябвало да тръгне седми,

дълго се бавел. Дълго се готвел електрицарят за война, пригаждайки си все по-остри проводници, все по-поразяващи искромети, огнемети и бълскатели; изпълнен с благоразумие, той решил да тръгне начало на вярна дружина. Стичали се под неговите знамена конквистадори, дошли и много безработи, които нямали друго занимание и искали да се позанимават с войникълък. Сформирал от тях Перпертуан достойна галактическа конница, тежка, бронирана, наречена шлосерия, и няколко леки подразделения, в които служели раздрусари. Но при мисълта, че трябва да тръгне и да даде живота си в незнайни страни, че ще се превърне на ръжда без остатък в някоя локва, железните му пищяли се огънали под него, обзела го страшна мъка и той се върнал веднага вкъщи, ронейки от срам и жал топазени сълзи, защото бил могъщ владетел, с душа, преливаща от съкровища.

Предпоследният, Матрицин Перфорат, пристъпил към делото разумно. Той бил чувал за страната на пигмелиантите, работи-джуджета, които водят началото си от това, че тушовката на конструктора им се подхлъзнала върху чертожната дъска, след което роботите излезли от матрицата до един гърбави и изкривени, но не се предвиждала реконструкция и си останали такива. Тези джуджета, като всички останали, събират съкровища и знания, затова и ги наричат ловци на Абсолюта.

Мъдростта им се състои в това, че са колекционери на знанията, а не че ги използват; при тях отишъл Перфорат, невъоръжен, а на галеони, чиито палуби се огъвали от прекрасни дарове; той мислел да купи милостта им с одежди, кипящи от позитрони,шибани от неутронен дъжд, карал им атоми злато, големи колкото четири юмрука, и бутилки, в които искрели най-редки йоносфери. Но пигмелиантите не поискали да чуят дори за благородния вакуум, украсен на вълни с най-прекрасни шевици от астрални спектри; напразно ги заплашвал в гнева си Матрицин, че ще наси ска срещу тях своя Киберик. Те му дали най-накрая водач, но той бил милиардорък въртеливец и винаги показвал всички посоки на един път.

Прогонил го Перфорат и пуснал Киберик по пътя на бледниците, но той се оказал лъжлив, защото някъде там се движела калиева планета, а простодушният Киберик събркал калия с калция, от който се състоят преди всичко костите на бледниците. От това дошла грешката.

Дълго се лутал Перфорат сред все по-тъмни слънца, защото попаднал в много стара област на Космоса.

Вървял през анфилади от пурпурни гиганти, докато не видял как корабът му се отразява със свитата си от мълчаливи звезди в едно спирално сребристо огледало; учудил се и за всеки случай взел в ръце гасачката на Свръхнови, която купил от пигмелиантите, за да се пази по Млечния път от прекалената горещина; не знаел какво вижда, а това бил възел в пространството, най-плътен пространствен факториал, непознат дори на тамошните моноастеристи; само казват, че който стигне до него, вече няма да се върне. И до днес не се знае какво е станало с Матрицин в тази звездна мелница; верният му Киберик дотичал сам вкъщи, виейки тихо към празното пространство, а в сапфирените му очи имало толкова страх, че никой не можел да ги погледне, без да потръпне. Но нито кораба, нито гасачки, нито Матрицин някой е виждал оттогава.

И така последният, Ерг Самоиндукацион, тръгнал на самoten поход. Нямало го година и шест седмици. Когато се върнал, разказвал за непознати на никого страни, за страната на перискоците, които строят горещи отровохвъргачки, за планетата на клаистрооките, които се изливали пред него на редици черни вълни, защото правят така, когато са в опасност; той ги разсичал на две, докато не се показвала варовиковата скала, скелетът им, и когато победил техните смъртопади, се озовал срещу едно огромно лице колкото половината небе, хвърлил се срещу него, за да попита за пътя, а под острието на огнемеча му кожата на лицето се пукала и се показвали белите сплетени разклонения на нервите; говорел за планетата на прозрачния лед Абериция, която побира в себе си като диамантена леща образа на зелия Космос; там си прерисувал пътя за страната на бледниците. Приказвал за страната на вечното мълчание, криотрическата Алумния, където виждал само светлините на звездите, отразени в челата на надвиснали ледници, за кралството на разтеклите се мармеладоиди, които правят от лава врящи дрънкулки, за електропневматиците, които могат да разпалват огъня на разума в пари от метан, озон, хлор и вулканичен дим и все си бълскат главите с това как да въпльят мислещ гений в някой газ. Разкрил, че преди да стигне до страната на бледниците, трябвало да преодолее силом една слънчева врата, наречена Caput Medusae, и като я откачил от хроматичните панти,

претичал през вътрешността на звездата, цялата в редуващи се лилави и бялосинкави пламъци, при което чак бронята му се огънала от горещината. Как тридесет дни се мъчел да отгатне думата, която задвижва астропроциановия катапулт, защото само с негова помощ можел да се озове в студения ад на тресящите се същества; как се озовал най-сетне сред тях, а те се опитвали да го уловят в лепкави мрежи, да му източат живака от главата или да му направят късо съединение; как го лъжели, показвайки му уродливи звезди, но небето било мнимо, защото в хитростта си скрили истинското; как се мъчели да научат с изтезания какъв е алгоритъмът му, а когато изтърпял всичко, му устроили капан, като го затворили в една магнетитна скала, а той веднага се размножил в нея на безброй Ерговци Самоиндукционовци, отместили железния капак, излязъл на повърхността и съдил строго бледниците в продължение на месец и пет дни; как с последни усилия чудовищата се нахвърлили срещу него с гъсеници, наречени танкони, но това не им помогнало, защото, неуморим в бойния си жар, мушкайки, колейки и разсичайки, той така ги омаломощил, че те му довлекли пред нозете негодника, бледника-ключодържател, а Ерг отсякъл мерзката му глава, изкор мил тялото му и в него намерил камък, наречен трихобезоар, на който бил издълбан надпис на хищния език на бледниците, казващ къде се намира ключето. Самоиндукцион разрязал шестдесет и седем бели, светлосини и червени като рубин слънца, преди да отвори нужното и да го намери.

За приключенията, които имал, за битките, които трябвало да води на връщане, не искал и да си спомни, защото вече искал да отиде при принцесата, а и бързал със сватбата и коронацията. С велика радост го отвели кралят и кралицата в стаята на дъщеря си, която била няма като камък, потънала в сън. Ерг се навел над нея, побутнал нещо около отвореното капаче, пъхнал нещо вътре, завъртял и изведенъж принцесата за голям възторг на майка си, краля и придворните отворила очи и се усмихнала на своя спасител. Ерг затворил капачето, залепил го с лепенка, за да не се отваря, и отбелязал, че винтчето, което също намерил, се изгубило по време на битката му с Полеандър Пардобон, владетел на Ятапургия. Но никой не обърнал внимание на това, а жалко, защото кралят и кралицата биха разбрали, че изобщо не е ходил никъде, защото от малък владеел изкуството да отваря

всякакви ключалки и благодарение на това курдисал принцеса Електрина. Така че не бил преживял нито едно от описаните приключения, а само изчакал една година и шест седмици, за да не изглежда подозително, че се връща прекалено бързо, а също искал да се увери, че нито един от неговите съперници няма да се върне. Едва тогава дошъл в двора на крал Болудар, върнал живота на принцесата, оженил се за нея, царувал дълго и щастливо на Болударовия трон и никога лъжата му не излязла наяве. От което веднага се вижда, че разказахме истинска случка, а не приказка, защото в приказките добродетелта винаги побеждава.

Този превод не е публикуван на хартия.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.